

Hans Petur Jespersen 60 ár

Í samband við, at Hans Petur Jespersen, Tórshavn, fyllir 60 ár tann 28. jan., komandi týsdag, hevur undirritaði havt samrøðu við føðingardagsbarnið. Hans Petur greiðir frá fyrra parti av síni livssøgu:

Mostur min, Kristina Michelsen, Tvøroyri, varð fødd heima á Sandi. Hon var úr Hvalgabyrgi. — Vit hoyrdu hana í útvarpinum herfyri. Eg havi mong góð minni um minna kærnu mostur.

Eg var 7 ára gamalur, tá eg misti mammu mína. Eg kann minnst, at vit systkin vóru altíð líka fegin, tá mostur okkara kom heim á Sand at vitja, tí tá vistu vit altíð, at vit fingi ein góðan døgurdabita.

Heima á Sandi var ein eldri granni, Klæmint í Vørdutoft. Hann hevði ofta náttur til sølu. Mostur plagdi so at keypa okkum systkjum náttur.

Eg minnst framvegis sum 7 ára gamalur:

Mamma mín, Sigrid, treskti korn fyri bóndan Undir Skarði heima á Sandi. Omma mín, Julianna Petersen, roytti fugl fyri teir, sum áttu bjørgini. Eg kann væl minnst, at fuglurin varð saltaður niður í tunnur til vetrarføði.

Eg kom úr fátækum heimi, men eg átti góðar grannar — og tað er tað, sum í hesum færi hevði ómetaliga stóran týdning. Eg minnst manga ferðina svongdina, tá eg kom heim, har eingin biti var at fáa, men Snjóálvur, vinmaður mín, segði við meg: «Vit fara niðan til foreldur míni — tú skalt ikki fara svangur út aftur».

— Vit mugu leggja okkum í geyma, at tá vóru ringar tíðir í Europa og Amerika (Wall Street-kreppan).

Vit vóru fyra systkin, meðan vit vóru smá —

eg var yngstur. Abbi okkara, Petur Olsen, royndi at taka sær av okkum, men sum skilst gekk hetta ikki í longdini. Hann var jú eldri. Úrslitið varð, at hini systkin míni fóru í hvør sína ætt. Tvey tey elstu fóru til Tvøroyrar. — Beiggi mín fór til Kristínu Michelsen, mostrina, sum fostraði hann upp, til hann kom til mans. Systir mín, fór til Daniellu Olsen, pápasystur. Onnur — og yngsta systir mín — fór til jorðarmóðrina heima á Sandi (í Klingrugarði) — so nú var eg einsamallur eftir, men mostir mín, Sanna Joensen, í Skopun var altíð sera góð við meg. Hon royndi av øllum alvi at fáa onkran at taka sær av mær.

Tá var eg átta ára gamalur, men hetta visti seg ikki at bera til. Mostur mín átti sjálv seks børn. Maður hennara var sjómaður, og í hesum vána tíðum lá árs-løn hansara millum 3- og 5 túsund kr. Men mostur mín í Skopun tók meg so til sín sum sitt egnu barn, og har kann við fáum orðum prógvast, at eg merkti sama kærleika frá henni sum frá minni egnu móður, men tíðirnar vóru framvegis smáligar, so mostur mín royndi eithvørt. Hon kendi ein fittan skopun. Tey høvdu prátað saman. Hann hevði nevnliga spurt hana áður — sum eg seinni fekk at vita — um hon ikki kendi ein ungan drong, sum hevði hug at koma í eina bóndahús á Velbastað.

Hetta hendi 3. mai

1939.

Serliga kann eg minnst henda dag, tí har var eisini ein skopunargenta, sum skuldi sama veg av oynni sum eg — men í eina onnur hús á Velbastað. — Tó henda góða genta bleiv ikki gomul á Velbastað, tí hvørja ferð hon haðani frá á Sandoynna fór hon at gráta av longslí. Bert tveir dagar gingu, so var hon aftur í Skopun, men soleiðis gekst ikki við mær. Mostur mín í Skopun hevði sagt við meg: «Royn og halt á!» — Eg geri tað av tungum trega, at eg lati teg úr minnum hondum, men vakna og verð sjálvbjargin!»

Eg treivst væl á Velbastað, og haðani havi eg mong góð minni. Har kom eg til mans.

Her endar Hans Petur Jespersen frásøgn sína.

Í dag er Hans Petur Jespersen ein kendur partur av havnarmyndini. — Hvør kennir ikki hin trúgva tænarar á Restorffs Bryggjarí. — Hvør kennir ikki hin skemtingarsama vertskapsfrændan. Mangur hevur sitið hugnaliga inni hjá honum í Hornabø. — Eisini eg sjálvur. Eg havi kent Hans Petur í mong ár.

Eg fari at enda hesa grein við at ynskja føðingardagsbarninum hjartaliga tillukku við teimum seksti við bestu vónum um mong góð ár afturat bæði til verka og at gamni.

Hjartaliga tillukku ynskir vinmaður tín

Heri Smith

Fyribils loyvi at bróta grót við Boðanes

Býráðið vil steddga grótbrotinum

Tórshavnar býráð samtykti á fundi hóskvöldið at boða friðingarmyndugleikunum frá, at framhald av grótbroti við Boðanes er í stríð við byggisamtyktina fyri Tórshavn.

Men tað merkir hvørki, at grótbrotið verður steddgað nú, ella at málið er endaliga avgreitt.

Landsstýrið hevur givið P/F Faroestone loyvi at bróta grót við Boðanes í verandi broti til 1. apríl. Hvussu so verður, er ógvuliga ógreitt, tí málið er bæði idnaðarmál, byggisamtyktarmál og friðingarmál. Harafrat er tað ein spurningur, um tað, at P/F Faroestone fer at bróta grót, skal skiljast sum ein nýggjur sáttmáli ella framhald av sáttmálanum, ið Føroya Mekaniski Grótidnaður hevði. Men loyvið, sum er givið, er treytað av, hvat friðingarmyndugleikarnir siga.

25 ára gamalt

Føroya Mekaniski Grótidnaður byrjaði at bróta grót við Boðanes í 1961. Tá var eingin friðingarlóg og eingin byggisamtykt fyri Tórshavnar býráð. Tað orsøkin til, at grótbrotið nakantíð kom at vera har. Tá varð gjørdur ein leigusáttmáli við Jarðarráðið vegna Landsstýrið galdandi til 1992, sigur Sjóður Rasmussen, fulltrúi í Landsstýrinum.

So er tað friðingarspurningurin. Í skrivi dagfest 6. januar í ár hevur friðingarnevndin fyri Streymoyar sýslu givið P/F Faroestone loyvi til

framhaldandi grótbrotning úr brotinum á Boðanesi til 1. januar 1992, sum sáttmálin hjá Føroya Mekaniska Grótidnaði gekk til. Men loyvið er treytað av, at Tórshavnar kommuna sigur ja. Friðingarnevndin setir seg ikki omanfyri kommununa, sigur Rósing Thorleifsson, formaður í friðingarnevndini.

Yvirfriðingarnevndin skal eisini viðgera málið. Rósing Thorleifsson sigur, at friðingarnevndin hevur sent Yvirfriðingarnevndini málið, men Jógvan Andreassen, formaður í Yvirfriðingarnevndini, sigur málið ikki vera komið so langt enn.

Um Tórshavnar kommununa sigur nei, so verður einki meira, sigur Rósing Thorleifsson. Men gevur kommunan loyvi, skal friðingarnevndin fyri Streymoyar sýslu aftur viðgera málið og gera reglur fyri, hvussu grót skal brótast, hvussu hampast skal um økið o.s.v. Annars hevur Tórshavnar býráð arbeitt við ætlanum um at niðurleggja grótbrotið og at gera tað so snøgt, sum einaferð ber til við eitt slíkt sár.

Ógreitt

Byggisamtyktarspurningurin er tann mest ógreiði. Økið er lagt av til almennig, til náttúrfriðingarmentanarlig og átrúnaðarlig endamál, sigur figgarnevndin í Tórshavnar býráð. Og tað fáa friðingarmyndugleikarnir nú boða um frá býráðnum. Sjálvt

um lendið er friðað, so kann býráðið tó geva loyvi til framhaldandi grótbrotning. Men so kemur spurningurin, um loyvi til P/F Faroestone skal skiljast sum framhaldandi virksema, ella tað verður tulkad sum eitt nýtt loyvi. Á hóskvöldið helt Páll Petersen, at tað mátti vera ein nýggjur sáttmáli, tí tað fyrra grótvirkið er farið í likvidation. Gunnar Hoydal, býararkitekt, heldur eisini, at í prinsippinum skuldi sáttmálin verið burturfallin, tí grótvirkið, sum í sínari tíð gjørdi sáttmála, er givið við at bróta grót. Sáttmálin sigur, at um felagið gevst, so kann loyvið ikki latast øðrum uttan við loyvi frá Landsstýrinum. Tí má tað verða Landsstýrið, ið avger, um Faroestone kann yvirtaka sáttmálan, ið gongur heilt til 1. desember 1991, um at bróta grót á Boðanesi.

Einki

fútaforboð

Á býráðsfundinum hóskvöldið mælti Javnaðarflokkurin til, at býráðið setti fútaforboð fyri framhaldandi grótbroti á Boðanesekinum. Sum grundgeving varð vist til almennu byggisamtyktina. Men tað uppskotið farið ikki í góða jørð. Tað fekk einans tvær atkvøður og fall sostatt.

randi

Fyri fyrst kann P/F Faroestone bróta grót í verandi broti við Boðanes